

TORONTÁL

Ara	Szerkesztőség és kiadóhivatal: Vel Bečkerek, Obiliteva (Zápolya) u. 1	POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP	Az előfizetés ára:	Ara
1	Telefonszámok: Szerkesztőség 281 Kiadóhivatal 21	Felelős szerkesztő: Dr. MARA JENŐ	Egész évre: 300 D Negyedévre: 75 D Félévre: 150 D Havonta: 25 D	1
Din	Sürgöncím: Torontál, Veliki Bečkerek		Hirdetések díjszabása szerint Megjelenik naponta délben	Din

A király a trónörökös születését hivatalosan közli a szomszéd uralkodókkal.

A „Torontál” tudósítójának távirata

Budapest, ápr. 10.

Horthy Miklós kormányzó ma délután fél egykor kihallgatáson fogadta Popovity SHS követet, aki átnyújtotta neki Aleksander király levelét, amelyben a trónörökös születését közli a kormányzóval.

Pénteken tárgyalják meg részletesen a jóvátételi jelentést.

A „Torontál” tudósítójának távirata

Páris, ápr. 10.

A jóvátételi bizottság pénteken ül össze eszmecsereére, hogy a szakértők javaslatát részletesen megtárgyalja. Valószínű, hogy erre a tárgyalásra a német kormányt is meghívják, hogy ismertesse meg a szövetségesekkel az álláspontját.

A „Matin” szerint a francia hivatalos körök igen meg vannak elégedve a szakértő-bizottság jelentésével. Azt hangotadják, hogy a szakértői javaslat bizonyítja, hogy a német költségvetés egyensúlyozható és néhány éven belül jelentékeny aranymárkatóke mozgosítható, amit az elpusztított vidékek helyreállítására lehet fordítani.

Washingtonból jelentik, hogy a szakértő-bizottság jelentését az Unió kormánya is kielégítőnek tartja.

Olaszország után Anglia fenyegeti meg Romániát.

London, ápr. 10.

Néhány nappal ezelőtt határozta el Olaszország, hogy flottademonstrációt rendez a Dunán Románia ellen, minthogy Románia vonakodik adósságait fizetni. Most Londonból jelentik, hogy az angol bankok azzal fenyegetik Romániát, hogy a londoni árfolyamról törlik a román értékeket, ha Románia továbbra is vonakodik honorálni azon román kötvényeket, amelyeket angol állampolgárok volt ellenséges külföldi állampolgároktól szereztek meg.

Ostromállapot a román egyetemi városokban.

Bukarest, ápr. 10.

A kormány Bukarestben, Csernovitzban, Temesvárott és Kolozsvárott súlyos antiszemita zavargások miatt kihirdette az ostromállapotot. A tanulókat és tanárokat, akik az ízgatásban részesek, haditörvényszék elé állítják.

Az ellenzék együttes ülése.

— A „Torontál” beogradi munkatársának telefonjelentése. —

Beograd, ápr. 10.

A mai napnak legjelentősebb politikai eseménye az ellenzéki pártok összes képviselőinek közös tanácskozása volt. Az ellenzéki pártok vezetői azt kérték a Ház elnökségétől, hogy a tanácskozás céljaira engedje át a parlament nagy üléstermét és a gyorsírókat is bocsássa a tanácskozáók rendelkezésére. A Ház elnöksége a kérelmet azonban azzal utasította vissza, hogy a szkupstina ülésterme kizárólag a parlamenti ülések számára való és nem használható föl pártülésekre. Ugyanezen okból nem bocsáthatja a gyorsírókat sem az ellenzék rendelkezésére. Minthogy az ellenzék ilyen formán elutasították, a plenáris ülést a demokrata-klubnak a parlamentben lévő helyiségében tartották meg.

Határozni kellett az ülésnek a parlament elnapolása és a Radicspárti mandátumok igazolása kérdésében. Az értekezleten résztvettek az összes ellenzéki képviselők, a dzsemijettet kivéve. A német-párt az ülés megkezdése előtt azt kérte, hogy a hozandó határozati javaslat egyes pontjait enyhítsék.

Délelőtt fél tizenegykor nyitotta meg az értekezletet Goszticsar kor-elnök, akinek felszólítására a gyűlés elnökéül egyhangulag Davidovity Ljubát választották meg. A vita első szónoka

Lázity Voiszláv (földm.) volt, aki bejelenté, hogy a Sumadija nagy lelkesedéssel üdvözölte a parlamentbe jövő horvát képviselőket és ezzel a ténnyel már el is ítélte a kormány jelenlegi magatartását.

Szsnich (kler.) beszédében a lezüllött közállapotokkal foglalkozik. Kijelenti, hogy a polgári egyenjóság, igazság helyett korrupció és törvénytelenység van minden téren. Beszélt még Hadzsikadi (muz.) és Pecity (dem.), aki a vita zárószavait mondja el és a határozati javaslat szövegét olvassa föl, amely a következőket tartalmazza.

Az ellenzéki blokk képviselői: százötvenhét képviselő megállapította a mai együttes konferenciáján, hogy első eset a parlamenti gyakorlatban, hogy hetekig

húzzák el a megválasztott képviselők mandátumának igazolását, mindamellett, hogy annak sem joga, sem technikai akadálya nincsen. Szándékosan teszik ezt az egyes faktorok, hogy egy nem parlamentáris kormány megalakulását lehetővé tegyék. A szkupstina összehívását a törvényes rendelkezések ellenére elhalasztják, hogy ezzel elleplezzék a kormány nem parlamentáris jellegét.

A Ház elnöksége nem maradt hivatása magaslátán, hogy a szkupstina jogait képviselje, hanem úgy viselkedett mint a kormány egy végrehajtó szerve. Ezeket figyelembe véve, most már az országgyűlési képviselők vannak arra hivatva, hogy jogukat megvédjék. Ezért

az ellenzéki képviselők, mint kétségbevonhatatlan, abszolút szkupstina többség, tiltakoznak a parlamentáris működés és a legális akaratnyilvánítás megsemmisítése ellen és követelik, hogy az összes mértékadó tényezők vessenek véget a szomorú állapotoknak. Az ellenzék képviselői elhárítanak magukról minden felelősséget azon súlyos következményekért, melyeket ez az eljárás maga után von az állam és a nemzeti élet fejlődésében.

Politikai körökben az a felfogás, hogy a válság csak a parlament feloszlásával oldható meg.

Jól informált helyről szerzett értesüléseink szerint a kormány nem fogja többé összehívni a szkupstint, hanem elnapolja és a második ülészig, október 20-ig nem hívja egybe a képviselőket. Ha azonban az ellenzék heves agitáló munkája szükségessé tenné, úgy királyi ukázzal felosztatják a házat és három hónap múlva új választásokat irnak ki.

Ma délelőtt Beogradban az a hír terjedt el, hogy Pasity miniszterelnök választási mandátumot kapott volna a királytól. A hirt fenntartással kell fogadni, miután eddig nem erősítették meg.

A szakértői jelentés megérkezett Németországba.

A „Torontál” tudósítójának távirata

Berlin, ápr. 10.

A jóvátételi szakértői jelentést az éj folyamán idejuttatták. A kormány ma foglalkozik a jelentéssel.

Svédország nem lesz köztársaság.

Berlin, ápr. 10.

A svéd országgyűlés nagy többséggel elvetette a szocialista-párt azon javaslatát, hogy Svédországba vezessék be a köztársasági államformát.

Az új olasz kamara erőviszonylata.

Róma, ápr. 10.

Az új olasz kamara erőviszonylatai mára már megállapíthatók. A választás Mussolini fényes győzelmével végződött, amennyiben 375 fascista képviselő került be a kamarába. A többi pártok a következőképpen oszlanak meg: 40 néppárti, 17 liberális demokrata, 12 alkotmányos ellenzéki, 11 szocialista disszidens, 7 köztársasági, 4 nemzeti kisebbségi, 3 parasztpárti, 2 szárd, 25 szociáldemokrata, 22 maximalista-szocialista, 17 kommunista.

A magyar parlamentben tizenhatórás ülések lesznek.

Budapest, ápr. 10.

A Nemzetgyűlésen felfogadták a tizenhatórás üléseket. Holnap reggeltől tehát reggel 7 órától éjfélig tart az ülés egy órai ebédmegszakítással.

A szanalási javaslatokhoz ma Nagy Vince, a Károlyi-kormány belügyminisztere szólott hozzá. A felszólalását az egész Ház, a szélsőbaloldalt kivéve, nagy felzúdulással fogadta. A vihar valósággal tombolt, amikor kijelentette, hogy elítél minden nemzeti önérvetkedést.

Kiöntött a Béga.

Bečkerek, ápr. 10.

A Béga emelkedése a tegnapi napon stagnált, sőt délután apadni kezdett, míg az éj folyamán egy nagyobb víztömeg nyomása folytán a Sziminova utcán átlépte a gátat és elárasztotta a mélyebben fekvő kerteket. A rendőrség részéről dr. Djermekov Dusán főkapitány jelent meg a helyszínen és vezette személyesen a szükséges ármentesítő munkálatokat. Ötven kocsit és megfelelő emberi munkaerőt rendeltek ki, amely szakadatlanul dolgozik, hogy a veszélyben levő környéket a nagyobb bajtól megóvja.

A Béga hirtelen áradásának oka a Tisza emelkedése, amelynek szegedi szakaszáról jelentik, hogy elérte a 840 centimétert. Aggodalomra ugyan nincsen ok, mert a töltés jó és még másfélméteres emelkedésnek is ellenáll, de a nagy víztömeg visszanyomja a kisebb folyókat, amelyek eredetileg már apadásban vannak. Valószínű, hogy a Tisza további emelkedése várható, amely 900 centiméteres lesz. Ókésán a Tisza tegnap átszakította a gátat és 13 óra alatt elárasztotta a 6500 holdas szikra-kisréti medencét. Jellemző, hogy ennek a nagy területet elöntött óriási víztömegnek a kiözönlése a csongrádi vízállást mindössze egy centiméterrel apasztotta.

Módos átvétele.

A hivatalos fogadtatás. — Hogy üritettek ki a románok. — Kik a károsultak. — Az utolsó napok története.

— A „Torontal” tudósítójától. —

Beeskerek, ápr. 10.

Ma délután két óraker történt meg ünnepélyes keretek között az SHS királyság új területének, Módos nagyközségnek és a mellette fekvő kis Káptalanfalva községnek az átvétele. Ezzel a ténnyel azután le is zárul a bánsági határrendezés kérdése, mert a két ország között kötött konvenció utolsó, eddig még rendezetlen pontja volt Módos és Zsombolya kölesönös kieserése. A többi vitás területek kieserése már régebben megtörtént. Módos átvételéről, kiküldött tudósítónk következő részletes jelentése szólomol be.

Módos nagyközség átvételére a hivatalos delegáció Beeskerekről esütöttök délből 11 óraker indult el a Bégapart állomásra különvonaton. A bizottságnak

A hivatalos delegáció tagjai

a katonai hatóság részéről Petkovity ezredes vett részt, a polgári hatóságok részéről pedig Rajity Szevicszláv alispán, Miskovity Gyuró központi főszolgabíró, Aleksity Bogoljub polgármester, Stefanovity Nika főispáni titkár, Putnik Emil megyei gyak., Rasztovszki Jován állomásfőnök, Racity Jován fűtőházi főnök, Eremin Ozren pénzügyigazgató, Vukovity Voin pénzügyigazgatósági főtisztviselő, Hadzi és Pavlovity postaigazgatósági inspektörök, a vasutisigazgatóság részéről Csonity igazgatósági főmérnök és Fülöp Károly mérnök, Mitranovity Dobra agrárhivatali főnök. Ezenkívül esatlakoztak a bizottsághoz Rodics P. Rafael apostoli adminisztrátor, Szakity Zsarko gör. kel. esperes, dr. Jaksity Zsarko, dr. Mihajlovity Szevicszláv képviselő, Benin Szevan volt képviselő, dr. Mijajev Luka, Pavlovity Gyóka, Teodorovity Gyóka áll. kommisszár és Tapavica Triva melenei községi jegyző.

Különvonat megy Módosra.

A különvonat akadálytalanul jutott el Szécsányig, ahol déli egy óráig kellett vesztegelnie, mert a románok még nem vonultak ki Módosról. Szécsány állomáson, ahol zeneszóval várták a hivatalos delegációt, esatlakoztak az egyes községek küldöttségei a menethez. Szécsány község delegációját Nikolajevity Milivoj jegyző, Szárcsa kiküldöttséit Fohsz József jegyző, Neuzina küldöttségét Zsenár Iván jegyző, Bóka ötven tagu deputációját Kanity Gája segédjegyző, Surján küldöttségét Veszelinovity Szevicszláv jegyző vezette.

Szécsány állomáson feldiszipítették a különvonat mozdonyát, amely nagy éljenzés és örömmiadal között futott át 2 óra 20 percker a régi szerb-román határon. Az első, ami szembeötlött az volt, hogy a távirópóznákon hiányoztak a huzalok és hogy az első vasúti órház, amely feltűnt a láthatáron, teljesen ki volt fosztva. Még a padlódeszkákat is elvitték belőle.

A hivatalos fogadtatás.

A különvonat fél három óraker érkezett be a módosi pályaudvarra,

ahol Pozojevich István községi jegyző fogadta a hivatalos delegációt. Az állomásra négyes fogaton mentek be a községbe Rajity Szevicszláv alispán és Petkovity Radomir ezredes, mögöttük a fogatok egész légiója. A község főterén Nevenka Zarina és Schmidt Erzsébet elemi iskolai tanulók üdvözlő beszédet, amelyre Rajity alispán a királyi házat élteve felelt. Schmidt József róm. kath. lelkész ezután a német, magyar és bolgár lakosság nevében beszélt, kérve a hatóságok képviselőit, hogy a kisebbségek védelméről és kulturális fejlődésük lehetőségéről gondoskodjanak. Az alispán a legmelegebben biztosította a lakosságot, hogy az alkotmány szerinti jogaik esorbatlan kiszolgáltatása fölött örködni fog. Végül Mattanovitch Tamás a kereskedőgyelet nevében üdvözölte a hivatalos delegációt.

A községi előljáráóság kinevezése.

Ezután a menet a község házára indult, ahol Rajity Szevicszláv alispán felolvasta a két állam közötti konvenció szövegét, majd az új községi előljáráóság névsorát, amely a következő: jegyző Pozojevich István, aljegyző Globosovity Sándor, írások Fendler Géza, Berkovitch Antal. Kinevezték továbbá a községi képviselőtestület tagjait is. Az új előljáráóság azonnal le is tette a hivatali esküt P. Rodics Rafael apostoli adminisztrátor és Szakity Zsarko gör. kel. esperes kezébe. Ezután a róm. kath. és a gör. gel. templomokba ment a község, ahol hálaadó isteni tiszteletet tartottak.

Hogy üritettek ki a románok.

Jeleztük már tegnapi lapunkban, hogy a távozó román hatóságok teljesen törvénytelen és jogtalan módon fosztogatták, zsarolták a lakosságot, amely teljesen védtelenül állott ezzel a brutalitással és fosztogatással szemben. Tegnapi természetesen még csak általánosságokat tudtunk, ma azonban már módunk van részletes adatokkal is szolgálni, amelyek nagyon szomorú színből tüntetik föl a román impérium szolgálattevő személyeit. A román hatóságok emberei nem igen voltak válogatósak abban, amit elvitték. Lovat, szarvasmarhát, sertést, esélógépet, kórházi felszerelést, butort, ruhát vittek el. Egyszóval mindent, amihez úgy hirtelen hozzáférhettek és természetesen mindenféle módon forszírozták a készpénzbeni fizetéseket, amiket hol nem nyugtattak, hol elfelejtettek róla írást adni.

Kik a károsultak.

Petrov Nikától, Piperszki Sztevanától két-két lovat, Mijajev Lázártól pedig hat lovat vittek el. Landgraf Istvántól 5, Hoffmann Mihálytól 11 sertést, a községtől pedig 6 bikát és 2 mént vittek el.

Bermauer János szabóüzletét felvitték és elvitték belőle két kabátot, mellényt és szövetet.

A járásbiróság épületéből 25 kályhát vittek emlékül és az összes ajtó és ablakszárnyakat.

A polgári iskolából elvitték esupa kulturszomszomszágából az összes iskolatáblákat és padokat.

A kórházból pedig a betegek cíviltáráit, az orvosi műszereket, az ajtó és ablakszárnyakat, szalmazsákokat és a kályhákat vittek el. Ugy, hogy a betegek a puszta szalmán fetrengenek.

A Temes-Béga árvizszabályozó társulat házáat a szó teljes értelmében elvitték, úgy, hogy az egész épületből mintegy egy méteres faltöredék jutott csak nekünk.

Petrov Nikától egy pár lovon kívül még külön 25 ezer lejt préseltek ki.

Vanesik Mihály fűszerkereskedőtől 100 ezer lejt követeltek, de azután kiegyeztek vele 22 ezer leiben.

Degrel János fakereskedőtől 35 ezer, Prokle Péter mézáróstól 60 ezer lejt zsaroltak ki.

Az utolsó napok története.

A román impérium utolsó napjait rettenetes félelmek között élte át a lakosság. A rekvirálásokon kívül napirenden voltak az erőszakoskodások, sőt az utolsó napon sora kerültek a legelvetemültebb mérenyletek, amelyek ártatlan gyermekleányok és tisztességes asszonyok ellen irányultak.

Tegnap egy R. Jovánka nevű 14 éves kis leányt elvitték a esendőrlaktanyába, ahol állati brutalitással erőszakot követtek el ellene. Egy asszonyt, aki védelmébe akarta venni az ártatlan gyermekleányt rettenetesen elverték. Szerda este összefogtak tizenkét asszonyt, akiket elvitték a Bukarest szállóba, ahol erőszakot követtek el ellenük.

Egy módosi illetőségű román katonája megszökött Itebejre, mert a kirités után nem akart tovább a román hadseregben maradni. Miután a szökő katonája szülei nem tudtak felvilágosítást adni, elfogták a fiu leánytestvérét, a kaszárnyába vitték és brutalisan bánták el vele. És sok ilyen történetről tarka az utolsó napok krónikája a román Módoson.

Módos nagyközség.

Módos nagyközség jómódu rendezett helység, amelynek körülbelül 4500 lakosa van. A lakosságból mintegy 1500 szerb, 1800 német a többi magyar és bolgár. A román uralom alatt polgári iskolája, egy szerb és egy német népiskolája volt.

Módos községgel együtt az SHS állam fennhatósága alá került a Módos mellett fekvő Káptalanfalva kisközség is, amelynek 290 magyar lakosa van. Ennek a kisközségnek kinevezett bírája Gabó István lett.

Este bankett volt a „Bucaresti” szállóban, amelyen Rajity Szevicszláv, Alekszity Iván módosi gör. gel. esperes, Szakity Zsarkó beeskereki gör. kel. esperes, Rodics P. Rafael bánsági apostoli adminisztrátor, Mihajlovity Szevicszláv képviselő, Jaksity Zsarkó dr., Benin Szevan, Schmidt József módosi plébános, Radoszav Szevan dr. szólláltak fel.

A bizottság és a vendégsereg ma délelőtt nyole óraker tért vissza Beeskerekre.

HIREK

— ápr. 11.

Halálozás. Madarász Tamás, a kiskindai Vojvodina-kávéház tulajdonosa, vasárnap meghalt. Kedden temették nagy részvét mellett.

Az Ady Társaság vasárnap délután 4 óraker tartja meg felolvasó ülést a Kaszinó kistermében (éttermében). A felolvasáson dr. Farkas Geiza, az Ady Társaság elnöke fog egy igen érdekes témáról, a holtak és élők közötti kapcsolatáról beszélni.

A newyorki sakkverseny tizenhatodik fordulója után a következő a pontarány: Capablanta, dr. Lasker 9 és fél, Aljechin 8 és fél, Réti 8, Bogoljubov, Maróczy, Marsall 7, Tartakover 6 és fél, Yates 4 és fél, Lasker Emanuel, Janovszky 3 és fél.

Rabbiválasztás. A kiskindai izr. anyakönyvi kerület vasárnap tartotta meg rabbiválasztó közgyűlést Guttman Miksa hitk. elnök elnökléte alatt. Kikinda tudós főrabijája, néhai dr. Rosenstein Mór 1922 augusztus 10-én hunyt el s azóta a hitközség rabbi nélkül áll. A rabbiállásra ketten pályáztak, dr. Keller Pinkász poszegai és dr. Steiner Vilmos vrsaci főrabbi. Az előbbi a a hét folyamán, az utóbbi néhány héttel ezelőt tartotta meg nyahatásu próbaszónoklatát. A hitközség tetszése és bizalma dr. Steiner főrabbi mellett nyilvánult meg, kif a kerületi közgyűlés egyhangulag, kitörő lelkesedéssel a Kikinda és kerülete főrabijává választott. Dr. Steiner Vilmos megválasztott főrabbi új állását valószínűleg május elején foglalja el.

A gimnázium magyar tagozata f. hó 13-án, vasárnap délelőtt 11 óraker a gimnázium tornacsarnokában matinéet rendez a Deáksegélyző javára a következő műsossal: 1. Férlikar. Bányó Béla vezetésével: Szendergő, Hull a zápor, Kérdi lellem stb. 2. Vajda Zoltán: Ungarische Rhapsodie von M. Hauser. 3. Aszlányi Dezső, Ady Endre: Prologus. Az alvó esőkapalota, Hunyhál a máglya. Egyedül a tengerrel. 4. a) Schumann: Kinderszenen. b) Bartók: Román dallam (régimagyar táncdal). Zongorán játszák: Singer Erzsébet VIII. o. t. 5. Tut-enkhamen és ami előtte volt. Felolvassa Wogh Mihály. 6. Eduard Grieg: Peer Gyut Suite, Előadják: Aszlányi Dezső, Wogh Mihály és Bányó Erzsébet. 7. Hirschenberger István: Lengyelek fehér asszonya. Jókay Mórtól. 8. Brahms: Magyar táncok. Zongorán játszák: Singer E. és Bányó E. VIII. o. tanulók. Az előadást a zenei rész kivételével Vajda Lajos rendezzi és vezeti, a zeneszámokat Bányó Béla tanítja be. Beléptidij 10 dinár, deákoknak 5 dinár. Felülfizetések a jótékony célra való tekintettel, közönnel fogadtatnak.

A budapesti nyomdásztrájk tovább tart. A budapesti nyomdásztrájk tovább tart. A munkaadói érdekeltségnek az az álláspontja, hogy csak akkor egyezkednek a szakszervezettel, ha biztosítékot kapnak arra, hogy hasonló sztrájkmozgalom nem ismétlődik meg.

• Nikkelezni, galvanizálni Krausz-nál Veliki Beeskerek. Telefon 329.

Kedélyes este a kikindai Lloyd-ban. A Singer Bernát Szeretetház kikindai szakosztálya Fischer Félix vezérigazgató, szakosztályelnök kezdeményezésére műsoros halvaesorát rendez, melyre a kórház vezetősége is leigérkezett. A műsor kimagasló száma Wolkenfeld Miksáné gyönyörű szólóéneke lesz. Beléptidij nincs. Egy teríték ára 30 dinár. Ha a Lloyd-klub helyisége szűknek bizonyulna, egy a nagy kaszinóban tartatják meg az estélyt.

Sürgős

kérvényt szeretnék beterjeszteni valamelyik illetékes hivatalhoz — a napfény és a tavasz ügyében. Itt úgy látszik elfelejtettek intézkedni. Már régen benne vagyunk az áprilisban, érvényben levő időszámításunk szerint már régen kitavaszkodott — ám a valóság semmitse akar tudni a kalendáriumi elméletekről. Ugy érezzük magunkat, mintha szindarabot látnánk, amelynek itt van a második felvonása, a szereplők már a tavaszi mámorról beszélnek, de a világosító elfelejtette felderíteni a színpadot és a tavasz lámpái még mindig sötétek maradtak. A világ színpada tovább is tölbe borult. Ha volna még szentünk, szívesen füténénk. Este jól esik a tea és a rum, dőlben pedig behuzzuk nyakunkat a téli bundánkba... mi lesz már? Az élet elveszi most már azt is, amit eddig a természet jussán ingyen élveztünk? Még az utcai fák sem virágoznak. Olyan esenevészek az ágak fakadó rügyei, mintha zöld színüket pénzért mérnék. Valahol elfelejtettek intézkedni! Néha még kisüt a nap, de nincs melege, néha még kékre derül az ég, de csakhamar felhőfátyolt von az arcára, mintha szégyelné azt, amit a földön lát. Kihez forduljunk segítségért? Kinek panaszoljuk el, hogy az idén tavaszunk sáncs, napfényünk sines! Tisztelt tavaszi hivatal! Szíveskedjék intézkedni! Szíveskedjék már egy kis tavaszt küldeni erre a didergő világra.

Sándor Mór festő meghalt. Sándor Mór magyar festőművész meghalt Budapesten. Sándor a mai festőgárda egyik legkiválóbb egyénisége volt, akinek több képe feltűnést keltett a műesarnok tárlatán.

Marx János, a Máv. elnökgazgatója meghalt. Budapestről jelentik, hogy Marx János, a Máv. volt elnökgazgatója, 74 éves korában meghalt.

Istenem, hol van még a béke? A Newyork Herald jelenti Washingtonból, hogy az amerikai kormány tegnap kísérletezett az amerikai ipar nagyszerű próbamozgósításával. A délelőtt folyamán Washingtonból táviratilag felszólították 125 nagy gyárat, hogy szüntessék be egész ipari termelésüket és kezdjenek azonnal hadianyagokat gyártani. — A mozgósítási kísérlet állítólag sikerültnek tekinthető.

A kereskedelmi alkalmazottak szervezetének helyi szakszervezete ezenel meghívja a kereskedelmi alkalmazottakat rendkívüli közgyűlésre, mely vasárnap, f. hó 13-án d. e. fél 11 órakor a „Kruna“ kávéház helyiségeiben lesz megtartva. Jöjjenek el valamennyien a gyűlésre, mert valamennyiük érdeke ezt megkívánja. Az elnök.

Az SHS-magyar tárgyalások megkezdődtek.

— A „Torontál“ beogradi munkatársának telefonjelentése. —

Budapest, ápr. 10.

Az SHS-magyar tárgyalások előkészítő megbeszélései már folynak Budapesten. A tárgyalások Popovity Tihamér SHS követ és a magyar referensek között megindultak. Elsősorban a határszéli forgalom rendezéséről tárgyalnak.

A tárgyalások anyaga feloleli az

állampolgársággal, kiadatással, utlevélügygel, irattarak megosztásával, állategészségügygel, posta-, távirda- és vasuti forgalommal összefüggő kérdéseket.

A tárgyalások párhuzamosan folynak egyidőben Beogradban és Budapesten.

*** Halostély lesz szombaton, f. hó 12-én este a Kaszinó éttermében. Az estélyre a vacsorát egy közismert házmester főzi igazi halászmódra. — Ugy a vacsoránál, valamint minden nap cigányzene játszik. Szives látogatást kérnek a tulajdonosok.** 705

*** Ténisz-reketteket kizárólag a legolcsóbban huroz Tóth András hangszerkészítő — Velikibeckerek, Szvetozara Markovitya u. 1. a betegségélyző-pénztárral szemben.**

*** Atulalásokat és csekkirásokat — a fennálló miniszteri rendeletek értelmében — Wien, Prága, Budapest, Berlin, Temesvár, valamint a többi összes külföldi piacokra, továbbá exportőrök részére valutabiztosításokat legjutányosabban eszközöl a Nagybeckereki Takarékpénztár. Veliki Beckerek, Koronaszálló épület. Telefon: Pénztár 16 Vezérigazgató 52.**

*** Eltörött a hegedűm, nem akar szólani! — Tóth András hangszerkészítő majd megreperálja. (Velikibeckerek, Szvetozara Markovitya u. 1. sz., a ker. betegségélyző-pénztárral szemben)**

*** Egy új gyógyszer rheuma ellen.** Sokféle gyógyszer van rheuma ellen, azonban egyszem oly eredményes, mint dr. Rahlejeva „Radio-Balsamica“-ja. Ez a szer a gyógytanban eddig ismeretlen, egész új elvek szerint készült. Hatása a rheuma ellen rendkívüli és a főelőnye, hogy a gyógyulás rendkívül gyorsan halad előre és nem hagy semmi nyomot sem a bőrön, sem a szervezetben. Sok beteg, ki gyógyulásáról már lemondott, egy pár üveg „Radio-Balsamica“ használata után kellemetlen betegségétől meggyógyult. A gyógyszert dr. Rahlejev laboratóriumában, Beograd, Kosovska 43. szám. állítják elő és ugyanott kapható.

*** Ingyen adjuk, Csók István „Tavaszi“ című festményének gyönyörű színes reprodukcióját mindazoknak, akik január 1-től rendelik meg az Uj Idők-et, Herceg Ferenc képes irodalmi hetilapját, melynek új számában folytatódik Surányi Miklós és A. M. Williamson érdekes regénye. Közli a lap azonkívül Dobosi Pécsi Mária és Gombos Béla elbeszéléseit. Herceg Ferenc és Sas Ede humoreszkjeit. Pekár Gyula és Hevesi Sándor cikkeit. Kálmán Jenő tréfáját. Nadányi Zoltán és Oláh Gábor verseit, számos művészi és időszzerű képet és a lap rendkívüli népszerű rovatát, a szerkesztői üzeneteket és a szépségápolást. Az Uj Idők előfizetési ára negyedévre 60.000 korona. Mutatványszámot kívánatra ingyen küld a kiadóhivatal: Budapest, VI., Andrássy-ut 16.**

*** Schel Pesach szilviorium fél és 1 literes üvegekben kapható Kohn Ignác bor- és szeszáru kereskedésében Velikibeckerek, a nagyhid mellett.**

*** A vajdasági magyar zeneszerzők albumának szerkesztősége felkéri mindazokat, kik műveiket e gyűjteményben megjelentetni óhajtják, hogy címüket Tóth Zoltán főgimn. tanárral (lakik: Velikibeckereken, Hajduk Veljkova u. 1.) mielőbb közölni sziveskedjenek.**

Amit szabad Jupiternek...

Beckerek, ápr. 10.

Egy igazán kedélyes dolgot láttam ma, amely élénken emlékezett a cirkuszbeli Dummer August tréfájára, aki a kalapjával leporol egy helyet, ahová leüljön és amikor szépen és gondosan leporolta, hát a tiszta hely mellé ül a — piszokba.

Az egyik külvárosi utcában történik az eset. Egy asszony vödörrel a kezében kilép a kapun az utcára és a szennyvizet kiönti az utcai folyókába. Az természetes, hogy éppen akkor jár arra egy rendőr és az asszony feliratik, majd megbírságotlatik hatvan dinár erejéig.

A történet második felvonása következik. Az asszony kiöntötte a vizet az utcára, a rendőr felírta a nevét — és ezzel az utca elesöndesedik. De nem telik bele öt perc, megjelenik a város egyik szemetes kocsija és pont azon a helyen, ahol az előbb az asszony a köztisztaságot kutyába véve kiöntötte a vizet — kiönti a kocsis szemetet. Hát mégis? Hol itt a józan ész? Miért szabad a városnak azt, amit senkinek sem szabad? És miért van a rendőrnek oly nagyszerűen dresszírozott szemé, hogy az egyik rendbontást meglátja, a másikat nem.

TÖZSDE

Beograd. (Zárlat.) Páris 490-50, London 350-50, Newyork 80-65, Genf 1418-50, Milano 359-50, Prága 240-50, Szofia 59, Bukarest 42, Amsterdam 30-10.

Zürich. (Zárlat.) Berlin 124 és fél, Budapest 00077 és fél, Newyork 569 és fél, Milano 2535, Prága 1687 és fél, Wien 00079 hétnyolcad, Szofia 415, Bukarest 300, Beograd 710, London 2469, Páris 3465.

Budapest. (Zárlat.) Dinár 955-990, Lei 410-425, Font 334000-344000, Lira 3425-3535, Dollár 77000-79300, Frank 4700-4850, Szokol 2280-2350, Osztrák korona 10795-11125, Napoleon 270400, Takarékkorona 114.

Művészet.

Kaufer-hangverseny. Sívár zenei életünkben kétszeres örömmel üdvözöljük a hangversenyteremben a hivatott művészt, ki néhány percre elfeledtetni velünk, hogy egy vidéki városban élünk, melynek a közönsége évről-évre kevesebbet élvez abból, ami az életet széppé és kellemessé teszi. Kaufer Leóban, ki tegnap mutatkozott be a becskeréki közönség előtt, előkelő hegedűművészt ismertünk meg, kire kétségenkívül szép jövő vár. Ami játékában első sorban megkap, az a mély érzésű, megkapó tónus, melyet hegedűjéből kicsal. S talán azért is volt a hatás legnagyobb ott, ahol nem a technika, hanem a cantilena, a szív dominált. Corelli két darabja, Mozart Rondoja, de különösen Schubert Berceuse-e mély hatást váltottak ki a hallgatóságból s ez utóbbit meg is kellett ismételnie. De ezzel nem kívántuk mondani azt sem, hogy elhanyagolja a technikát. Burmester temperamentusan előadott klasszikus táncában, Wienavsky Valse Capricciójában s különösen Hubay Jenő „Zefirjében“ nemcsak gyönyörű cantilenáját csodáltuk, de néhány nagyon szép futamban s gyönyörű pizzicatóban volt alkalmunk gyönyörködni, fényes tanujelét annak, hogy hangszerét ott is teljesen uralja, mikor a legnagyobb technikai nehézségekkel kell megküzdenie.

A művészek jól megérdemelt ösztinte sikere volt, melyből finom érzékű kísérője, Rubin Böske méltán kérhet részt magának. A közönség, mely a Chevra-termet egészen megtöltötte, úgy Kaufer tanárt, mint kísérőjét meleg ovációkban részesítette.

Polgármesteri hiv. Velikibeckerek.

5687-924. szám.

XIV.

MÉRLEGBESZERZÉS A VÁROSI VÁGÓHID RÉSZÉRE.

Egy új, a városi vágóhid területén felállítandó és marhák mérésére alkalmas mérlegre az árlejtés kiíratik.

1. Egy fikszirozott, kerítéssel ellátott 2-00 M.—3-00 M. dimenziójú és 4000 kg mérőképes mérlegre.

2. A mérleg használat után egy egykaru emeltyűvel ismét visszahelyezhető legyen fikszirozott alapra.

3. A hídeszka strukturája 3" tölgyfából kell hogy legyen, a szükséges külső vasalásokkal.

Az ajánlatok legkésőbb f. é. május 10-én d. e. 10 óráig adandók be a polgármesteri hivatalnál 100 dináros bélyeggel ellátva.

Biztosíték fejében 2000 dinár fizetendő be a városi pénztárba és az erről szóló nyugta az ajánlathoz esatolandó.

Velikibeckerek, 1924 április 2.

Aleksity, polgármester.

Fiatalgyermektelen házaspártiszta

butorozott szobát keres.

703

Szives ajánlatok Faludy Károly címére az Orient-hez küldendők.

A kiadóhivatali telefonja — 21.

A szerkesztőség telefonja 281.

Polgármesteri hiv. Velikibecskerek.

6345-924. szám.

XV.

FÜRDŐÉPÍTÉS.

A városi fürdő építése céljából az újabb árlejtés f. é. április hó 29-én délelőtt 10 órára iratik ki, amely a polgármesteri hivatalban fog megtartatni.

Feltételek nincsenek, hanem ajánlattevőre bízatik, hogy milyen feltételek mellett hajlandó egy modern fürdő felépítésére.

Az ajánlatban felemlítendő, milyen fürdő lesz építve, hány medencével avagy káddal.

Az ajánlatához csatolandó a tervrajz és költségvetés.

A tervrajz és költségvetésért a város nem fizet.

Az ajánlattevő befektetheti az építkezésbe saját tőkéjét azon feltétellel, hogy több éven át élvezze a fürdő hasznát és aztán az épületek a város tulajdonába mennek át.

Mivel a fürdőépítésre szükséges összeg nincsen az idei városi költségvetésben felvéve, ugy a kifizetés csak a jövő évben történhetik.

A fürdőhöz szükséges hely ott van, ahol a régi fürdő, azaz a Plank-kertben s így a fürdő kibővítéséhez, valamint az esetleg szükséges más helyiségekhez és büfféhez a tér biztosítva van, azon esetben pedig, ha egy szanatórium is emeltnék, ugy az egész Plank-kert rendelkezésre lesz bocsátva.

Az ajánlatok f. é. április 29-én d. e. 10 óráig adandók be a polgármesteri hivatalnál.

Az ajánlatok 100 dináros bélyeggel látandók el és a borítékra irandó: „Ajánlat fürdő építésére”.

Velikibecskerek, 1924. évi április 5-én.

Aleksity s. k., polgármester.

Gazdák és motor tulajdonosok figyelmébe!!

A Nagybecskereki tengerifeldolgozó és olajgyár Rt.-nál Velikibecskereken kitűnő minőségű

adómentes BENZIN

kapható. 693

Sürgöncim: Olajgyár Velikibecskerek. Telefonszám: 203 és 226.

ÉDES LAJCSIKÁM, NOVIBECSEJ.

Elköltözködésem miatt ezuton mondok Isten-hozzádot.
Csókol a viszontlátásig
ÁGFÖLDY ZSABALI.

Egy dupla ajtó vagy redőny és egy dupla ablak

megvételre kerestetik.

704

Cim: Pilis, M. Jovanovity cégnél.

BORFEDÉLLEMEZ.
ERŐS! TARTÓS! VIHARTÁLLÓ!

Gyártja: Beogradi Asphalt és Kátrány Vegyi. termékek Gyár, Beograd. Sürgöncim: Grozit Vuka Karadzitya 6. ♦♦♦♦ Telefon: 27-20.

csak az a valódi Grozit bőrfedelemez, melynek tükörképén ezen címkével vannak ellátva! Utánzatot ne fogadjon el! — Gyártmányai: Asphalt és kátrányfedelemez, asphalt szigetelőfedelemez, kőzetkátrány, faement, karbolineum, kőzetkátrány-szurok, bitumen, asphalt mastix fedellak stb. stb.

Helybeli bor- és szeszáranyag kereskedő cég egy jól bevezetett

ügynököt

keres. — Cim a kiadóhivatalban.

MŰHELYVEZETŐ BUTORASZTALOS,

ki a furniros- és tömörbutorkészítésben, valamint a gépmunka vezetésében teljesen önálló, azonnali belépésre

FELVÉTETIK.

Cim: LÉVAYNÉ ÜZLETÉBEN. a főpostával szemben. 701

Ingyen

ugyan nem, de különként 55 dinárért kaphat 5, 10 kg-os postacsomagokban

édes paprikát.

Ha egyszer megpróbálja, állandó vevő lesz. Nagyobb vételnél megfelelő árengedménnyel, vasuton szállítva — 50 kg-os zsákokban. — Postaküldemények utáuvétellel, nagyobb küldemények megegyezés szerint.

Donath és Csolics-cégnél, Debeljača, Bánát

Eladó

Novibecsejen. a Főutcán egy jóforgalmu vendéglő teljes berendezéssel, 6 szobával, táncteremmel, 3 szobás lakással és egy :: üzlethelyiséggel. ::

Szonyi János, Novibecsej
(Bánát). 669

Üzlethelyiség teljes berendezéssel

Velikibecskereken a Főutcán

május elsejére átvehető.

Ugyanott két darab páncélszekrény eladó.

Cim a kiadóhivatalban.

689

Kétszobás lakás mellékhelyiségekkel

lehetőleg az amerikai városrészen, kerestetik.

Ügynökök díjaztatnak. — Cim a kiadóhivatalban.

Takovska (Garai) utca 23. sz.

ház nagy kerttel,

azonnal eladó. — Vétel esetén beköltözhető Bővebbet ugyanott.

687

Megérkeztek a tavaszi és nyári nőikalap-ujdonságok!

Dus választék a legújabb kalap-és ruhadiszekben! Renoválást, festést és átvarrást **jutányos áron** eszközöl

634

Kartyéné Tolvay Laura

nőidivatterme, Velikibecskerek, Aleksandrova Fő utca.

Teljesen jókarban levő szalongoarnitura eladó.

Bővebbet: Zmaj Jovina (Mária Terézia) utca 20. sz. alatt. 697

Egy teljesen új, komplett kőrisfa hálószoba,

12 terítékes asztal, szék, ottomán, virágállvány, helyhiány miatt

jutányos áron azonnal eladó.

702 Cim: Vásártér 5. szám.

A Srpska Zadružna Banka D. D.

(Szerb Szövetkezeti Bank R.-I.)

Velikibecskereki fiókja

Telefonsz. 43 és 47.

Telefonsz. 43 és 47.

foglalkozik mindennemű banküggyel, hitelt nyújt kereskedelmi és ipari vállalatok támogatására, magánosoknak ingatlanra (föld és ház) való betétblázás mellett.

Vesz és elad különféle valutákat és devizákat s hitelt nyújt ezen ügyletek lebonyolítására, kiállít csekkeket és hitelleveleket, továbbá átutalásokat eszközöl az összes bel- és külföldi piacokra.

272

Farkatára (telefonsz. 209) állandóan fel van szerelve mindennemű faáruval, épület- és tüzelőfával, szénnel, kokszzsal stb.

Szénosztálya az összes bel- és külföldi szének eladásával foglalkozik.

Biztosító-osztálya (Jadransko osig. društvo „Adria“) a legjutányosabb feltételek mellett eszközöl élet-, tűz-, baleset-, betörés-, jég- és szállítmánybiztosításokat.

Nyomatott Pleitz Fer. Pálnál, Veliki Becskerek.

Kiadja Pleitz Fer. Pál